

מֵתוּ, אֲשֶׁתֶּכֶח מְלָה אַחֲרָא בְּחֻמְתָּא. שְׂכַבְר מֵתוּ: זְמַנָּא
 אַחֲרָא אֲסִתְלָקוּ מִן עֲלָמָא, וְאִתְתַּקֵּן בְּעַפְרָא, (דְּאִזְדַּמְנָא דִּי מִמְנָא
 עֲלִיָּה וּמִיַּת בְּחַיֵּי עֲלָמָא דְּבִגִּין דִּיתְתַּקֵּן (ס"א דְּאִזְדַּמְנָא עֲלִיָּה וְתַב בְּהַאי עֲלָמָא בְּגִין דִּיתְתַּקֵּן)
 (ס"א דְּמִמְנָא עֲלִיָּה וּמִיַּת בְּהַאי עֲלָמָא וְאִתְתַּקֵּן בְּעַפְרָא בְּגִין דִּיתְתַּקֵּן בְּאַתְרֵי דִּישְׁתַּלִּים זְמַנִּיה
 מֵת הָא וְדָאֵי דָּא הוּא שְׂבַחָא מִשְׁאָר מְתֵי עֲלָמָא אֵי תִּימָא אַתְדֵּן זְמַנָּא אַחֲרָא בְּהַהוּא עֲלָמָא
 הָא כְּתִיב לֹא תִקוּם וּגו') בְּתַר דְּאֲשְׁתַּלִּים זְמַנִּיה מִיַּת וְדָאֵי הוּא שְׂבַחָא מִשְׁאָר מְתֵי עֲלָמָא. אֵי
 תִּימָא לֹא אַתְדֵּן זְמַנָּא אַחֲרָא בְּהַהוּא עֲלָמָא, דְּכְתִיב לֹא תִקוּם פְּעַמִּים צָרָה) כָּל שְׂכֵן
 דְּהָא קְבִיל עוֹנְשָׂא זְמַנָּא וְתִרִין, וְדָא וְדָאֵי, אַתְרִיָּה
 אִתְתַּקֵּן בְּשְׂבַחָא יִתִּיר מְאִינוֹן חַיֵּי, דְּעַד לֹא קְבִילוּ
 עוֹנְשָׂא.

וְעַל דָּא כְּתִיב וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׂכַבְר מֵתוּ, דִּיִּיקָא,
 אֵלִין אִינוֹן חַיֵּין, וְאִקְרוּן מֵתִים. מְאִי טַעְמָא אִקְרוּן
 מֵתִים, בְּגִין דְּהָא טַעְמוֹ טַעְמָא דְּמוֹתָא, וְאִף עַל גַּב
 דְּקִיָּמֵי בְּהַאי עֲלָמָא, מֵתִים אִינוֹן, וּמִבִּין מֵתִיָּא אֶהְדְּרוּ.
 וְעוֹד עַל עוֹבְדֵין קְדַמְאִין קִיָּיִמִין לְאַתְקֵנָא, וְאִקְרוּן
 מֵתִים. מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים, דְּעַד לֹא טַעְמוֹ טַעְמָא
 דְּמוֹתָא, וְלֹא קְבִילוּ עוֹנְשֵׁיהוּ, וְלֹא יִדְעֵי אֵי זַכָּאן בְּהַהוּא
 עֲלָמָא וְאֵי לָאוּ.

תָּא חַזִּי, זַכָּאִין דְּזַכָּאן לְאַתְקֵשְׂרָא בְּצִרוּרָא דְּחַיֵּי, אִינוֹן
 זַכָּאִין לְמַחְמֵי בִיקְרָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׂא, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, (תְּהִלִּים כ"ו) לַחֲזוֹת בְּנַעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ.
 וְאִינוֹן מְדוֹרְהוֹן, יִתִּיר וְעֲלָאָה מְכָל אִינוֹן מְלֶאכִין

קִדְיִשִׁין, וְכֹל דְרַגִּין דְלֵהוּן. דְהָא הֵהוּא אַתְרָא (ס"א חֲדוּה) עֲלָאָה, לָא זַכָּאִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין לְמַחְמֵי לֵיהּ, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה סד) עֵין לֹא רֵאתָה אֱלֹהִים זּוּלְתָךְ וְגו'.

וְאִינּוּן דְלֹא זַכָּאִין לְסַלְקָא כֹּל כֶּךָ כְּאִינּוּן, (ס"א דּוּכְתָא, אֵית וכו') דּוּכְתִיָּא אֵית לוֹן לְתַתָּא כְּפּוּם אוֹרְחֵיהּ, וְאֵלִין לָא זַכָּאִין לְהֵהוּא אַתְר, וְלְמַחְמֵי כְּמָה דְחַמָּאִן אִינּוּן דְלְעִילָא, וְאֵלִין קִיִּימֵי בְקִיּוּמָא דְעֵדוֹן תַּתְּאָה וְלֹא יִתִּיר. וְאִי תִימָא מֵאֵן עֵדוֹן תַּתְּאָה. אֲלֹא דָא עֵדוֹן דְאֶקְרִי חַכְמָה תַּתְּאָה, וְדָא קִיִּימָא עַל גֵּן דְבְּאֲרַעָא, וְאֲשַׁגְחוּתָא דְהֵאִי עֵדוֹן עֲלֵיהּ (וְלֹא יִתִּיר), וְאֵלִין קִיִּימֵי בְהֵאִי גֵן, וְאֲתַהֲנוּן מֵעֵדוֹן דָּא.

מֵאִי בֵין עֵדוֹן תַּתְּאָה לְעֲלָאָה. כִּיתְרוֹן הָאוּר מִן הַחֲשָׁךְ, עֵדוֹן תַּתְּאָה, אֶקְרִי עֵדְנָא נּוּקְבָא. עֵדוֹן עֲלָאָה, אֶקְרִי עֵדוֹן דְכַר, עֲלֵיהּ כְּתִיב עֵין לֹא רֵאתָה אֱלֹהִים זּוּלְתָךְ. הֵאִי עֵדוֹן תַּתְּאָה, אֶקְרִי גֵן לְעֵדוֹן דְלְעִילָא, וְהֵאִי גֵן אֶקְרִי עֵדוֹן, לְגֵן דְלְתַתָּא. וְאֵלִין דְמִשְׁתַּכְּחֵי בְּגֵן תַּתְּאָה, אֲתַהֲנוּן מֵהֵאִי עֵדוֹן דְעֲלֵייהּ, בְּכֹל שִׁבְת וְשִׁבְת, וּבְכֹל יַרְחָא וְיַרְחָא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִדֵּי שִׁבְת בְּשִׁבְתּוֹ.

וְעַל אֵלִין אָמַר שְׁלֹמֹה, מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֵדְנָה, דְהָא אֵלִין בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר מִנֵּיהּ. מֵאֵן אִינּוּן.

אִינוֹן שֶׁכָּבַר מִתּוֹ, וְקִבְּלוּ עוֹנֵשָׁא תְּרֵי זְמַנִּי, וְאֵלִין
 אֶקְרוּן כְּסָף מְזוּקָק, דְּעָאל לְנוּרָא זְמַנִּין וְתַרִּין, וְנִפְיֵק
 מִיָּה זוּהֵמָא, וְאֶתְבָּרַר וְאֶתְנַקֵּי. (קהלת ד) וְטוֹב מְשַׁנְיָהֶם אֶת
 אֲשֶׁר עֵדֶן לֹא הָיָה. הֵהוּא רוּחָא דְקָאִים לְעֵילָא, וְאֶתְעַכְב
 לְנַחְתָּא לְתַתָּא, דְּהָאִי קָאִים בְּקִיּוּמִיָּה, וְלִית לִיה לְקַבְּלָא
 עוֹנֵשָׁא, וְאִית לִיה מְזוּנָא מֵהֵהוּא מְזוּנָא (דף קפ"ג ע"א) עֲלָאָה
 דְלְעֵילָא לְעֵילָא.

טב מפלהו, מאן דלא אתפרש, ולא אתגלייא, וכל מלוי
 בסתימא אינון. דא הוא זכאה חסידא, דנטר פקודי
 אורייתא, וקיים לון, ואשתדל באורייתא יממא וליילי.
 דא אתאחיד ואתהני בדרגא עלאה על כל שאר בני
 נשא, וכלהו אתאחדן (ס"א אתוקדון) מחופה דהאי.

תא חזי, בשעתא דאמר קודשא בריך הוא למשה יאסף
 אהרן אל עמיו, אתחלש חילא דיליה, וידע דהא
 אתבר (תצוה קפ"א ע"א) דרועא ימינא דיליה, ואזדעזעא כל
 גופיה, כיון דאמר קח את אהרן ואת אלעזר בנו, אמר
 ליה קודשא בריך הוא, משה, הא דרועא אחרא
 אוזיפנא לך (זמינית לך), והפשט את אהרן וגו', ואהרן
 יאסף, הא אלעזר יהא לגבך, זמנא (נ"א ימינא) דא תחות
 אבוי. ועם כל דא לא אשלים אתר בההוא זמנא כאבוי,
 דהא ענני יקר אסתלקו, ולא אהדרו אלא בזכותא
 דמשה, ולא בזכותא דאלעזר.

(במדבר ב) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה וְגו'. אֲמַאי לְעֵינַי כָּל
הַעֲדָה. אֵלָּא, בְּגִין דְּאַהֲרֹן הָוָה רַחֲמָא דְעַמָּא, יִתִּיר
מִכָּלָּא, וְלֹא יִימְרוּן דִּהָא אֲתַנְגִּיד עַל יְדָא דְמֹשֶׁה. וּמֹשֶׁה
מְשִׁיךְ לְאַהֲרֹן בְּמַלְיָן, עַד דְּסָלִיקוּ לְטוֹרָא, וְכָל יִשְׂרָאֵל
הוּוּ חֲמָאן, בְּשַׁעֲתָא דְאַפְשִׁיט מֹשֶׁה לְבוּשֵׁי דְאַהֲרֹן,
וְאַלְבִּישׁ לֹון לְאַלְעָזָר.

מַאי טַעְמָא מֹשֶׁה (ב"א וְלֹא אַהֲרֹן). אֵלָּא מֹשֶׁה אֲלַבְּשִׁינוּן לְאַהֲרֹן
כִּד סָלִיק לְכַהֲנָא, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּלְבַּשׂ מֹשֶׁה אֶת
אַהֲרֹן אֶת בְּגָדָיו, וְכָתִיב (ויקרא ח) וַיִּלְבַּשׂ אוֹתוֹ אֶת הַמַּעֲלֵל.
הַשְׁתָּא. מֹשֶׁה אַעְדֵי מַנִּיָּה, מַה דְיִהֵב לֵיהּ. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא אַעְדֵי מַנִּיָּה, מַה דְיִהֵב לֵיהּ. וְתַרוּוִיָּהּ אַפְשִׁיטוּ לֵיהּ
לְאַהֲרֹן מִכָּלָּא, וּמֹשֶׁה אַעְדֵי לְבַר, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
לְגו'. וְעַד דְאַעְדֵי מֹשֶׁה, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא אַעְדֵי,
זַכָּאָה חוּלְקָא דְמֹשֶׁה.

זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דְצַדִּיקֵי, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעֵי
בִיקְרִיהוֹן. אֲתַקִּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַהֲרֹן,
עַרְסָא וּמְנַרְתָּא דְדַהֲבָא דְנִהָרָא. וּמְדִידֵיהּ נָטִיל, מִהָהוּא
מְנַרְתָּא דְהוּוּה דְלִיק בְּכָל יוֹמָא תְרֵי זְמַנֵי וְאַסְתִּים פּוּם
מְעַרְתָּא וּנְחָתוּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, פּוּם מְעַרְתָּא הָוָה פְּתִיחָא, דְכָל יִשְׂרָאֵל
הוּוּ חֲמָאן לְאַהֲרֹן שְׂכִיב, וּבוֹצִינָא דְמְנַרְתָּא דְלִיק

קַמִּיָּה, וְעַרְסִיָּה נְפִיק וְעִיִּל, וְעַנָּא חַד קָאִים עָלֶיהָ.
 וּכְדִין יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל דְּהָא אֲהֲרֹן מִית. וְחֲמוּ דְהָא אֲסַתְּלָקוּ
 עֲנַנֵי כְּבוֹד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּרְאוּ כָּל הָעֵדָה כִּי גֹוע
 אֲהֲרֹן וְגו', וְהָא אוּקְמוּהָ. וְעַל דָּא בְּכוּ לְאֲהֲרֹן כָּל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, גּוֹבְרִין וְנָשִׁין וְטָף, דְּהָא רַחֲמֵא מְכַלְהוּ הָוָה.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָנִי תִלְתָּא אַחִין עֲלָאִין קַדִּישִׁין,
 אֲמַאי לָא אֲתַקְבְּרוּ בְּאַתְרַּחַד, וְשִׁיפִין אֲתַבְּדְרוּ,
 חַד הָכָא, וְחַד הָכָא, וְחַד בְּאַתְרַּחַרָא. אֲלָא אִית דְּאֲמַרִּי,
 בְּאַתְרַּחַד דְּבַעָאן יִשְׂרָאֵל לְאֲסַתְּכַנָּא בֵּיהּ, מִית כָּל חַד וְחַד,
 בְּגִין לְאַגְנָא עַלֵייהוּ, וְאַשְׁתַּזְבוּן, אֲבַל כָּל חַד וְחַד מִית
 כְּדָקָא חַזִּי עַלֵייהוּ. מְרִים בְּקַדְשׁ, בֵּין צְפוֹן לְדְרוֹם. אֲהֲרֹן
 לְסִטְרַ יְמִינָא. מִשָּׁה כְּדָקָא חַזִּי לֵיהּ. אֲחִיד הֵהוּא טוֹרָא
 לְטוֹרָא דְּאֲהֲרֹן, וְכַנְיֵשׁ לְקְבוּרַתָּא דְּמְרִים לְגַבֵּי הֵהוּא
 טוֹרָא, אֲחִיד לְתַרֵּי סִטְרֵי. וְעַל דָּא אֲתַקְרִי הַר הָעֵבְרִים,
 דְּתַרֵּי סִטְרֵי טוֹרָא דְּמַעְבְּרֵי, וְאֲחִיד לְסִטְרָא דָּא וּלְסִטְרָא

דָּא.

זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי.
 וְאַף עַל גַּב דְּאִינוּן בְּאַתְרַּחַרָא, בְּעֵלְמָא אֲחֲרָא
 עֲלָאָה, זְכוּתְהוֹן קַיְמָא בְּעֵלְמָא דָּא, לְדְרֵי דְרִין.
 וּבְשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל תִּיִּבִין בְּתִיּוּבְתָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וּגְזִירָה אֲתַגְזֹר עַלֵייהוּ, כְּדִין קָאֲרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא לְצַדִּיקֵי־אֱלֹהִים דְּקִיָּמִי קָמִיָּה לְעֵילָא, וְאוֹדַע לֹן, וְאִינוֹן
מִבְּטְלֵי הַהִיא גְּזֵרָה, וְחַיִּים קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵי־הוּ
דִּישְׂרָאֵל. וְכַאֲשֶׁר אִינוֹן צַדִּיקֵי־אֱלֹהִים, דְּעֲלֵי־הוּ כְּתִיב (ישעיה נח)
וְנַחֲךָ יְיָ תָּמִיד וְגו'.

(במדבר כ"א) וַיִּדְבֹר הָעַם בְּאַלְהֵים וּבַמִּשֶׁה וְגו'. פְּרֻשַׁתָּא דָּא,
בְּאַתְרַּא אַחְרָא אֶסְתְּלִיק, עִם אִינוֹן מִי מְרִיבָה דְּמִשֶׁה
וְאַהֲרֹן.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (אסתר ה) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי (דף קפ"ג ע"ב)
וְתַלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וְגו'. מְגַלַּת אֶסְתֵּר בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה, וּבְגִין כַּךְ פְּתוּבָה בֵּין הַפְּתוּבִים. וַיְהִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי, דְּאֶתְחַלֵּשׁ חֵילָא דְּגוּפָא, וְהָא קִיָּמָא בְּרוּחָא
בְּלֹא גוּפָא, כְּדִין וְתַלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת. מַאי (קפ"ט ע"ב)
מַלְכוּת. אִי תִימָא בְּלָבוּשֵׁי יָקָר וְאַרְגָּוֹנָא, הָא לָאו הָכִי
אַקְרִי. אֲלֵא וְתַלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת, דְּאֶתְלַבֶּשֶׁת בְּמַלְכוּת
עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְדַאי לְבִשָּׂה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

מַאי טַעְמָא זְכָתָה לְהָאִי אַתְרַּא. בְּגִין דְּנִטְרָא פּוּמָה דְּלֹא
לְחַוּוּאָה מְדִי. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (אסתר ב) אִין אֶסְתֵּר
מִגְּדַת מוֹלְדָתָהּ. וְאוֹלִיפְנָא כָּל מֵאן דְּנִטְרִיר פּוּמִיָּה
וְלִישְׁנִיָּה, זְכִי לְאַתְלַבֶּשׁא בְּרוּחַ דְּקוֹדֶשׁא. וְכָל מֵאן דְּסִטִּי
פּוּמִיָּה לְמִלָּה בִישָׂא, הָא וְדַאי הֵהוּא מְלָה בִישָׂא עֲלֵיהּ.
(ס"א וְאִי לָאו), וְאִי תִימָא הָא נְגַעִים, אוֹ צַרְעַת, דְּמוֹקְדָן
כְּחוּיָא עֲלֵיהּ, וְהָא אוֹקְמוּתָא.

וַיִּדְבֹר הָעַם בְּאַלְהֵיִם וּבַמִּשָּׁה. דְּאָמְרוּ מֶלֶךְ בִּישָׁא
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּכְתַרְגוּמוֹ. וְעַם מִשָּׁה נִצּוּ.
 לְמָה הֶעֱלִיתוּנוּ, שׁוּוּ כָּל אַפֵּי־אֵי שׁוּוּיָן בְּגִין כֶּךָ אֲזַדְמִן
 לְגַבֵּייהוּ חוּוּיָן, דְּמוֹקְדָן לֹון כְּאִשָּׁא, וְעֵיִל אִשָּׁא
 לְמַעֵייהוּ וּנְפִלִין מִתִּין, כְּמָה דָּאֵת אִמְר וַיִּשְׁלַח יְיָ בְּעַם אֵת
 הַנְּחָשִׁים הַשָּׂרְפִים.

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, חוּוּיָן הוּוּ אֲתֵיִן, מְלַחְשָׁן בְּפוּמֵייהוּ,
 וְנִשְׁכִּין וּמִתִּין. מַאי מְלַחְשָׁן. כְּמָה דָּאֵת אִמְר (קהלת י'
 אִם יִשׁוּף הַנְּחָשׁ בְּלֹא לְחֶשׁ. אִשָּׁא הוּוּ מְלַחְשָׁן בְּפוּמֵייהוּ,
 וְנִשְׁכֹן, וְשִׁדְיִין אִשָּׁא בְּהוּ, וְאֵתוּקְדָן מַעֵייהוּ וּמִתִּין וְהָא
 מְלִין אֵלִין אֲסִתְּלִקוּ לְאַתָּר אַחֲרָא.

(במדבר כ"א) וּמִשָּׁם בְּאַרְהָ הוּא הַבְּאֵר. מַאי שְׁנָא דְּהִכָּא
 בְּאַרְהָ, וּלְבַתָּר בְּאֵר. אֶלָּא בְּאַרְהָ, לְבַתָּר דְּמִתְּכַנְשֵׁי
 מֵיִיא לְגוּ יִמָּא, וְנִחְתִּי לְתַתָּא. בְּאֵר, בְּשַׁעֲתָא דִּיצְחָק
 מְלֵיִיא לֵיהּ. הֵיא הַבְּאֵר, הוּא כְּתִיב וְרָזָא דָּא, כְּמָה
 דְּכְתִיב, (במדבר יח) וְעַבְד הַלְוִי הוּא.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, בְּכָל אֲתָר הוּא, וְקָרִינָן הֵיא, דְּכֵר
 וְנוֹקְבָא כַּחְדָּא. וְכֻלְלָא עֲלָאָה, ה' נוֹקְבָא, ו' (רפ"ה
 ע"ב, פקודי רל"ה ע"ב) דְּכֵר, א' כֻּלְלָא דְּכֻלָּא. דְּהָא א' בְּשִׁלְיָמוּ
 שְׂרִיא. וְכָאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, אִף עַל גַּב דְּאֵינּוּן לְתַתָּא,
 אֵינּוּן אַחֲדָן בְּכֻלְלָא עֲלָאָה דְּכֻלָּא, וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב (תהלים

ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ, בְּאֵלֶיךָ כְּתִיב. כִּלְלָא דְוִ"ה וְאִ' דְּכִלְלִיל כִּלְלָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, רוּחַ דְּמִיָּא, דָּא הוּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
 דְּנִשְׁבַּב בְּקַדְמִיתָא. כְּמַה דְּאֵת אִמְר (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) הַפִּיחִי
 גַּנִּי, לְבַתֵּר נְזֻלִין מִיָּא לְמַלְיָא לָהּ, (כִּלְלָא) הִדָּא הוּא
 דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים קמ"ז) יֵשֵׁב רוּחוֹ יִזְלוּ מֵיָם. יֵשֵׁב רוּחוֹ
 בְּקַדְמִיתָא, וְלְבַתֵּר יִזְלוּ מֵיָם. וְעַד לָא נָשִׁיב הָאִי רוּחָא,
 לָא נְזֻלִין מִיָּא. מֵאִי קָא מִשְׁמַע לָן, מִשְׁמַע דְּבַעֵי בְּכִלְלָא
 לְאֵתְעָרָא מְלָה, בְּעוּבָדָא אוּ בְּמְלָה, אוּ לְאֵתְחַזָּאָה כְּחִזּוֹ
 דְּעוּבָדָא. וְהָכָא, עַד דְּרוּחָא לָא נָשִׁיב, לָא נְזֻלִין מִיָּא
 לְגַבִּיָּה דְּהָהוּא רוּחַ.

הוּא הַבְּאָר, הִיא הַבְּאָר קַרְיָנָן, מֵאִי שְׁנָא בְּקַדְמִיתָא
 בְּאָרָה, וְהַשְׁתָּא בְּאָר, אֶלָּא בְּקַדְמִיתָא נוּקְבָא
 בְּלַחֲוֹדָהָא, וְהַשְׁתָּא דְּקָאֲמַר הוּא, כִּלְלָא דְּדַכְר וְנוּקְבָא,
 אַקְרִי בְּאָר. וּבְאֵתֵר דְּאֶשְׁתַּכַּח דְּכַר, אֶפִּילוּ מְאָה נוּקְבָא,
 דְּכַר קַרְיָנָן לְכִלְלָא.

אֲשֶׁר אָמַר יי לְמֹשֶׁה אֲסוּף אֶת הָעָם, בְּגִין דְּהָאִי בְּאָר
 לָא אֶעֱדִי (בְּאָר) מִנִּיָּהּ. וְאִי תִימָא, הִיךְ יִכְלִין
 לְשִׁאבָא מִנִּיהּ כִּלְלָא, אֶלָּא אִיהוּ נְפִיק לְתַלְיִסְר נְחֻלִין,
 וְנִבְיַע אֶתְמְלִי וְנְפִיק לְכֹל סְטָרִין, וְכִדִּין הוּוּ יִשְׂרָאֵל
 בְּשַׁעֲתָא דְּשָׂאֲרֹן וּבְעֵינִין מִיָּא, קִיִּימִין עָלֶיהָ, וְאִמְרִי

שִׁירְתָּא. וּמָה אֲמַרִי, עָלַי בְּאֵר. סִלְקִי מִימִיךָ, לְאַנְפָּקָא
 מִיִּין לְכֻלָּא, וּלְאַתְשָׁקָא מִנָּךְ. וְכֵן אֲמַרִי תּוֹשְׁבַחְתָּא
 דֵּהֲאִי בְּאֵר, בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׁרִים וְגו'. מְלָה קְשׁוּט הוּוּ
 אֲמַרִי, וְכֹךְ הוּא.

מִהֲכָא אֲוִלִּיפְנָא (נ"א תא חז"ל), כָּל מַאֲן דְּבַעֵי לְאַתְעָרָא מְלִין
 דְּלַעֲיִלָּא, בֵּין בְּעוֹבְדָא בֵּין בְּמִלָּה. אִי הֵהוּא
 עוֹבְדָא, אִו הֵהוּא מְלָה, לָא אֲתַעְבִּיד כְּדָקָא יְאוּת, לָא
 אֲתַעֵר מְדִי. כָּל בְּנֵי עֲלָמָא אֲזֻלִּין לְבֵי כְּנִישְׁתָּא לְאַתְעָרָא
 מְלָה דְּלַעֲיִלָּא, אֲבָל זְעִירִין אִינּוּן דִּידַעֲיִן לְאַתְעָרָא,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִיב לְכֻלָּא דִּידַעֲיִן לְמִקְרִי לִיה
 וּלְאַתְעָרָא מְלָה כְּדָקָא יְאוּת, אֲבָל אִי לָא יִדַעֲיִן לְמִקְרִי
 לִיה, לָאו אִיהוּ קָרִיב, דְּכֻתִּיב (תהלים קמה) קָרוֹב יְיָ לְכֻל
 קוֹרְאֵיו וְגו'. מֵאִי בְּאַמֶּת. דִּידַעֲיִן לְאַתְעָרָא מְלָה דְּקְשׁוּט
 כְּדָקָא יְאוּת, וְכֵן בְּכֻלָּא.

אוּף הָכָא, הוּוּ אֲמַרִי יִשְׂרָאֵל הֵנִי מְלִין, מְלִין דְּקְשׁוּט,
 בְּגִין לְאַתְעָרָא (דף קפ"ד ע"א) לְהֵאִי בִירָא, וּלְאַשְׁקָא לֹון
 לְיִשְׂרָאֵל, וְעַד דְּאֲמַרִי הֵנִי מְלִי לָא אֲתַעֵר. וְכֵן אֲפִילוּ
 בְּאִינּוּן חֲרָשֵׁי עֲלָמָא, דְּמִשְׁתַּמְשִׁי בְּזִינִין בִּישִׁין, עַד
 דְּעַבְדֵי עוֹבְדוֹי דְּקְשׁוּט לְגַבֵּייהוּ, אִי לָא אָמְרוּ מְלִי
 דְּקְשׁוּט, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא לֹון בְּהֵנִי גְוּנָא דְּבַעֲיִין, לָא
 מִתְעָרִין לְגַבֵּייהוּ, וְאֲפִילוּ דְּצוּחֵי כָּל יוֹמָא בְּמְלִין

אַחֲרָנִין, אוּ בְעוֹבְדֵי אַחֲרָא, לֹא מִשְׁכִּין לֹוֹן לְגַבְיֵיהוּ
לְעַלְמִין, וְלֹא מִתְעַרְיִן לְקַבְלֵייהוּ.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב, (מלכים א יח) וַיִּקְרָאוּ בְשֵׁם הַבַּעַל וְגו'. מֵאֵי
טַעְמָא. חַד דְּלָאוּ רִשׁוּ בְהֵהוּא בַּעַל בְּהָאֵי. וְעוֹד
דְּמַלִּין לֹא מִתְפַּשְׁרִין בִּינֵייהוּ, וְאַנְשֵׁי לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מְנַהֵן. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלכים א יח) וְאַתָּה הַסְּבֹוֹת אֶת
לְבָבָם אַחֲרֵינִית. זַכָּאִין אֵינּוֹן צְדִיקְיָא, דִּידְעֵי לְמַקְרִי
לְמֵאֲרִיהוֹן פְּדָקָא יָאוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֵכָא בְּעֵינָא לְגַלְתָּא מְלָה. תָּא חֲזִי,
כָּל מֵאֵן דִּידְעֵי לְסִדְרָא עוֹבְדֵי פְּדָקָא יָאוֹת,
וְלְסִדְרָא מְלִין פְּדָקָא יָאוֹת, הָא וְדָאֵי מִתְעַרְיִין לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לְאַמְשָׁכָא מְלִין עֲלָאִין דְּמִתְפַּשְׁרִין. (ס"א וְאֵי לֹא, לֹא
אֲתַבְּשֵׁר לְגַבְיֵיהוּ). וְלֹא אֲכַשְׁר לְגַבְיֵיהוּ אֵי הָכִי כָּל עַלְמָא יְדְעֵי
לְסִדְרָא עוֹבְדֵי, וְלְסִדְרָא מְלִין, מֵאֵי חֲשִׁיבוּ דְלֵהוֹן
דְּצְדִיקְיָא, דִּידְעֵי עֲקָרָא דְּמְלָה וְעוֹבְדֵי, וְיְדְעֵי לְכוּוֹנָא
לְבָא וְרַעוּתָא, יִתִּיר מֵאֲלִין אַחֲרָנִין, דְּלֹא יְדְעֵי כָּל כְּהָ.
אַלָּא אֲלִין דְּלֹא יְדְעֵי עֲקָרָא דְּעוֹבְדֵי כּוּלֵי הָאֵי, אֲלָא
סְדוּרָא בְּעַלְמָא וְלֹא יִתִּיר, מִשְׁכִּין עַלְיֵיהוּ מְשִׁיכוּ
דְּבַתֵּר כְּתַפּוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא טַס בְּאוּרָא
דְּשִׁגְיָחוּ אֲקָרִי.

וְאֲלִין דִּידְעֵי וּמְכוּוֹנֵי לְבָא וְרַעוּתָא, מִפְּקֵי בְּרַכָּאֵן מֵאַתֵּר

דְּמַחֲשָׁבָה, וְנִפְקֵי בְּכָל גְּזַעֲיֵן וְשָׂרְשֵׁינ בְּאַרְח מִיֶּשֶׁר כְּדִקָּא
 יֵאוּת, עַד דְּמַתְּבָרְכֵן עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְשָׁמָא קְדִישָׁא
 עֲלָאָה מִתְּבַרְךְ עַל יְדִיהוֹן. זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן. דְּהָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא קָרִיב לְגַבִּיהוֹן, וְזִמִּין לְקַבְּלִיהוֹן, בְּשַׁעֲתָא
 דְּקָארוֹן לִיה, הוּא זִמִּין לוֹן. בְּשַׁעֲתָא דְּאִינוֹן בְּעָאקוּ, הוּא
 לְגַבִּיִּיהוּ, הוּא אוֹקִיר לוֹן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאִתִּי,
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים צא) כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ
 כִּי יִדַע שְׁמִי.

(במדבר כא) וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה אַל תִּירָא אוֹתוֹ וְגו'. רַבִּי
 יְהוּדָה פִּתַּח, (משלי לא) לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כָל
 בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים. תָּא חֲזִי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יִנְקָא מִתְּרִי
 סְטְרִי, הַשְׁתָּא בְּרַחֲמֵי, הַשְׁתָּא בְּדִינָא. כַּד בְּעִיא לְיִנְקָא
 בְּרַחֲמֵי, אֲשַׁתְּכַח אֲתָר לְאִתִּישְׁבָּא בֵּיה. כַּד בְּעִי לְיִנְקָא
 בְּדִינָא, אֲתָר אֲשַׁתְּכַח לְאִתִּישְׁבָּא בֵּיה, וְלִמְשָׁרֵי עֲלוּהִי,
 דְּהָכִי הוּא בְּכָל אֲתָר, לֹא שְׂאֲרֵי מְלָה דְּלַעֲיִלָּא, עַד
 דְּאֲשַׁתְּכַח אֲתָר לְמְשָׁרֵי עֲלוּי. וְעַל דָּא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא
 תִירָא לְבֵיתָא מִשְׁלֵג, מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְּכָל בֵּיתָא לְבוּשׁ
 שָׁנִים. לֹא שְׂרִיא הֵאֵי, אֶלָּא בְּהֵאֵי חוּוֹר בְּסוּמָק, וְסוּמָק
 בְּחוּוֹר. וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה אַל תִּירָא אוֹתוֹ, תִּרִין אוֹתוֹ אִינוֹן
 שְׁלִימִין בְּאוּרִיִּיתָא בְּתִרִין וְוִי"ן, חַד דָּא, וְחַד,

(דברים כב) עַד דְּרוֹשׁ אַחֶיךָ אוֹתוֹ. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִינוּן
 אוֹת מִמֶּשׁ. עַד דְּרוֹשׁ אַחֶיךָ (אַחֶיךָ מִמֶּשׁ) אוֹתוֹ, דְּבַעֵי לְפַרְשָׁא
 הֵהוּא אוֹת, דֵּההוּא אַבִּידָה.

אוּף הָכָא דִּין אוֹתוֹ, דָּא עוּג, דְּאִתְדַבֵּק בְּאַבְרָהָם,
 וּמֵאַנְשֵׁי בֵיתֵיהּ הָוָה, וְכַד אִתְגְּזַר אַבְרָהָם מֵה
 כְּתִיב, וְכֹל אַנְשֵׁי בֵיתוֹ וְגו'. דָּא עוּג דְּאִתְגְּזַר עִמֵּיהּ,
 וְקָבִיל הָאֵי אֶת קַדִּישָׁא, פִּיּוֹן דְּחַמָּא עוּג דִּישְׂרָאֵל
 מְקַרְבִּין גַּבִּיהּ, אָמַר הָא וּדְאֵי אֲנָא אַקְדִּימָנָא זְכוּתָא
 דְּקָאִים לוֹן, וְדָא שׁוּי לְקַבְלֵיהּ.

בֵּיהּ שַׁעְתָּא דְּחִיל מִשָּׁה, הֵיךְ יְכִיל לְאַעְקְרָא רְשִׁימָא
 דְּרָשִׁים אַבְרָהָם. אָמַר, וּדְאֵי הָא יְמִינָא דִּילֵי מִית,
 דְּהָא יְמִינָא בַּעֲיָא לְהָאֵי. אֵי גִימָא הָא אֶלְעֶזֶר, יְמִינָא
 דְּסִיְהָרָא הוּא, וְלֹא דִּילֵי. וְהָאֵי אֶת לִימִינָא הוּא,
 דְּאַבְרָהָם לִימִינָא הוּא.

מִיד אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַל תִּירָא אוֹתוֹ, לָא תִּדְחַל
 לְהֵהוּא אֶת דִּילֵיהּ, וְאַפִּילוּ לִימִינָא לָא אַצְטְרִיךְ. כִּי
 בִּידֶךָ נִתְתִּי. שְׂמָאֵלָא דִּילָךְ יַעְקֹר לִיהּ מֵעֲלָמָא, דְּהָא הוּא
 פְּגִים רְשִׁימָא דִּילֵיהּ, וּמֵאֵן דְּפָגִים לְהָאֵי אֶת, אִתְחַזִּי
 לְאַתְעַקְרָא מֵעֲלָמָא, כָּל שְׂכַן שְׂמָאֵלָא דִּילָךְ, דְּאִיהוּ יְדֶךָ,
 יַעְקֹר לִיהּ מֵעֲלָמָא, בְּגִין כֶּךָ (דף קפ"ד ע"ב) אִתְעַקֵּר מֵעֲלָמָא,
 וְאַפִּילוּ דְּאִיהוּ תְקִיפָא מִבְּנֵי גְבַרִיָּא, וּבַעֲא לְשִׁיצָאָה לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל, נֶפֶל בִּידֵיהּ דְּמִשָּׁה וְאַשְׁתַּצִּי.

בְּגִין כִּךְ כִּלְא שְׂצִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי וְכָל עַמִּיהָ, וְכָל
 הַיְלִיָּה. כִּמָּה דְכַתִּיב, וַיִּכּוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו וְאֵת כָּל
 עַמּוֹ וְכַתִּיב, (דברים ב) וַנֶּךְ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ. בְּנוֹ כְּתִיב חֶסֶד
 יו"ד, וְקָרִינָן בְּנָיו, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.
 זְכַאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִשָּׁה נְבִיאָה הָוָה בֵּינֵיהוּ,
 דְּבִגִינִיהָ עָבִיד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל הַנִּי
 אֲתוּון, וְאוֹקְמוּהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא גִזַּר קְיָיְמִיהָ עִם
 שְׂאָר עַמִּין לְאֲתַקְשָׁרָא בֵּיהָ, אֲלָא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן
 בְּנוֹי דְּאַבְרָהָם, דְּכַתִּיב בּוֹ (בראשית יז) וַיִּבֶן זֶרְעֵךְ אַחֲרֶיךָ
 לְדֹרֹתֶם בְּרִית עוֹלָם. וְכַתִּיב (ישעיה נט) וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
 אוֹתָם אֲמַר יי רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְגו'. לָא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וְגו'.
 בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

פְּרִשְׁת בְּלָק

(במדבר כ"ב) וַיֵּרָא בְּלָק בֶּן צְפּוֹר וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר,
 וַיֵּרָא, מֵאֵי רֵאִיָּה חָמָא. רֵאִיָּה וְדֵאֵי מִמָּשׁ חָמָא
 בְּמִשְׁקוּפָא דְּחַכְמָתָא, וְחָמָא בְּעֵינָיו. חָמָא בְּמִשְׁקוּפָא
 דְּחַכְמָתָא, כִּמָּה דְּכַתִּיב, (בראשית כו) (ק"מ ע"ב) וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמֶלֶךְ
 מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן. מֵאֵי בְּעַד הַחֲלוֹן. כִּמָּה דְּאֵת
 אָמַר (שופטים ה) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וְתִיבב אִם סִיסְרָא (אֲלָא)
 (ס"א וְדֵאֵי) חֲלוֹן דְּחַכְמָתָא דְּזַנְבֵי שׁוּלִיָּהוֹן דְּכַכְבֵּיָא, וְאֵינּוֹן

בְּגִין כִּךְ כִּלְא שְׂצִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי וְכָל עַמִּיהָ, וְכָל
 הַיְלִיָּה. כִּמָּה דְכָתִיב, וַיִּכּוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו וְאֶת כָּל
 עַמּוֹ וְכָתִיב, (דברים ב) וַנֶּךְ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. בְּנוֹ כְּתִיב חֶסֶד
 יו"ד, וְקָרִינָן בְּנָיו, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.
 זְכַאֲיִן אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִשָּׁה נְבִיאָה הָוּה בֵּינֵיהוּ,
 דְּבִגִּינִיהָ עָבִיד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל הַנִּי
 אֲתוּון, וְאוֹקְמוּהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא גִזַּר קְיָיְמִיהָ עִם
 שְׂאָר עַמִּין לְאֶתְקַשְׂרָא בֵּיהָ, אֶלָּא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן
 בְּנוֹי דְּאַבְרָהָם, דְּכָתִיב בּוֹ (בראשית יז) וַיִּבֶן זֶרְעֵךְ אַחֲרֶיךָ
 לְדֹרֹתֶם בְּרִית עוֹלָם. וְכָתִיב (ישעיה נט) וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
 אוֹתָם אֲמַר יי רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְגו'. לָא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וְגו'.
 בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

פְּרֻשַׁת בְּלָק

(במדבר כ"ב) וַיֵּרָא בְּלָק בֶּן צְפוּר וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר,
 וַיֵּרָא, מֵאֵי רֵאִיָּה חָמָא. רֵאִיָּה וְדֵאֵי מִמָּשׁ חָמָא
 בְּמִשְׁקוּפָא דְּחַכְמָתָא, וְחָמָא בְּעֵינָיו. חָמָא בְּמִשְׁקוּפָא
 דְּחַכְמָתָא, כִּמָּה דְכָתִיב, (בראשית כו) (ק"מ ע"ב) וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמֶלֶךְ
 מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן. מֵאֵי בְּעַד הַחֲלוֹן. כִּמָּה דְאֶת
 אָמַר (שופטים ה) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקְפָה וְתִיבַב אִם סִיסְרָא (אֶלָּא)
 (ס"א וְדֵאֵי) חֲלוֹן דְּחַכְמָתָא דְּזַנְבֵי שׁוּלִיָּהוֹן דְּכַכְבֵּיָא, וְאֵינּוֹן

חֲלוֹנֵי דְחֻמְתָּא. וְחַד חֲלוֹן אֵית דְּכָל חֻמְתָּא בֵּיה שְׂרִיא,
וּבֵה חָמֵי מֵאן דְּחָמֵי בְּעִקְרָא דְחֻמְתָּא. אֹנָה הִכָּא וִירָא
בְּלָק, בְּחֻמְתָּא דִּילֵיה.

בֶּן צְפוּר, כְּמָה דְאָמְרוּ. אֲבַל בֶּן צְפוּר מִמֶּשׁ, דְּהָא חֲרָשׁוּי
הוּוּ בְכֻמָּה זִינִין דְּהָהוּא צְפוּר, נְטִיל צְפוּר, מְכַשְׁפֵּשׁ
בְּעִשְׂבָא, מְפָרַח בְּאוּרָא. עָבִיד עוֹבְדִין וְלַחֲשִׁישׁ לְחִישִׁי,
וְהָהוּא צְפוּר הָוָה אֲתִי, וְהָהוּא עִשְׂבָא בְּפוּמִיָּה, (ס"א מְפָרַח
בְּאוּרָא) מְצַפְצָפָא קַמִּיָּה. וְאֵעִיל לֵיה בְּכָלוּב חַד. מְקַטֵּר
קְטֻרֶתִין קַמִּיָּה, וְאִיהוּ אֹדַע לֵיה כְּמָה מְלִין. עָבִיד
חֲרָשׁוּי, וּמְצַפְצָפָא עוֹפָא, וּפְרַח וְטָס לְגַבֵּי גְלוּי עֵינַיִם,
וְאֹדַע לֵיה. וְאִיהוּ אֲתִי. וְכָל מְלוּי בְּהָהוּא צְפוּר הוּוּ.

יּוֹמָא חַד עֵבֵד עוֹבְדוּי, וְנְטִיל הָהוּא צְפוּר, וּפְרַח וְאֹזִיל
וְאֲתַעֲכַב, וְלֹא אֲתָא. הָוָה מְצַטְעַר בְּנַפְשִׁיָּה. עַד
דְּאֲתָא, חָמָא חַד שְׁלֵהוּבָא דְאֲשָׁא דְטָס אֲבַתְרִיָּה, וְאוּקִיד
גְּדַפּוּי. כְּדִין חָמָא מַה דְחָמָא, וְדַחִיל מְקַמִּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל.
מַה שְׁמִיָּה דְהָהוּא צְפוּר. יְדוּ"ע. וְכָל אֵינּוֹן דְּמִשְׁמִישִׁי
וְיַדְעֵי לְשִׁמְשָׁא בְּהָהוּא צְפוּר, לָא יַדְעִין חֲרָשׁוּי, כְּמָה
דְּהוּה יַדְע בְּלָק.

וְכָל חֻמְתָּא דְהוּה יַדְע, בְּהָהוּא צְפוּר הָוָה יַדְע. וְהַכִּי הָוָה
עָבִיד. גַּחֲזִין קַמִּיָּה, וְקַטִּיר קְטֻרֶתָא חֲפִי רִישִׁיָּה, וְגַחֲזִין
וְאָמַר. אִיהוּ אָמַר הָעַם, וְצַפְרָא אֲתִיב יִשְׂרָאֵל, אִיהוּ אָמַר

מֵאֵד, וְצִפְרָא אֲתִיב רַב. עַל שׁוּם רַב עֲלָא דְאִזִּיל בְּהוּ.
 שְׁבַעֲיִן זְמַנִּין צִפְצְפוּ דָּא וְדָא. אִיהוּ אָמַר דֵּל, וְצִפְרָא
 אָמַר רַב. כִּדִּין דְחִיל, דְכִתִּיב וַיִּגַּר מוֹאֵב מִפְּנֵי הָעָם מֵאֵד
 כִּי רַב הוּא, רַב הוּא וְדָאִי.

וּבְזִינֵי חֲרָשִׁין (ס"א דְקֶסְרִיא"ל) דְקֶסְרִיא"ל (נ"א דְבִשְׁדִיא"ל) קִדְמָאָה,
 אֲשַׁכְחֵן, דְצִפְרָא דָּא הוּוּ עֲבַדִּין לִיה בְּזְמַנִּין
 יְדִיעֵן, מִכְסָּף מְעָרַב בְּדִהָבָא, רִישָׁא דְדִהָבָא. פּוּמָא
 דְכֶסֶף. גְּדַפּוּי מְנַחֶשֶׁת קָלָל מְעָרַב בְּכֶסֶפָא. גּוּפָא דְדִהָבָא,
 נְקוּדִין דְנוּצִי בְּכֶסֶף. רַגְלִין דְדִהָבָא. וְשׁוּיִין בְּפוּמָא לִישָׁן
 דִּהְהוּא צְפוּר יְדוּ"ע.

וְשׁוּיִן לְהֵהוּא צִפְרָא בְּחִלּוֹן חַד. וּפְתַחִין כּוּיִן לְקַבֵּל
 שְׁמַשָּׂא. וּבְלִילִיא פְתַחִין כּוּיִן לְסִיְהָרָא. מְקַטְרִין
 קְטֵרְתִין, וְעֲבַדִּין חֲרָשִׁין, וְאוּמָאן לְשְׁמַשָּׂא. וּבְלִילִיא
 אוּמָאן לְסִיְהָרָא, (דף קפ"ה ע"א) וְדָא עֲבַדִּין שְׁבַעַה יוּמִין. מְכָאן
 וְלִהְלָאָה, הֵהוּא לִישָׁנָא מְכַשְׁכְּשָׂא בְּפוּמָא דִּהְהוּא צִפְרָא,
 נְקֻדִין לְהֵהוּא לִישָׁנָא בְּמַחְטָא דְדִהָבָא, וְהִיא מְמַלְלָא
 רַבְרָבִין מְגֵרְמָה, וְכִלָּא הוּוּ יַדַּע בְּלָק בְּצְפוּר דָּא (וְדָא). עַל
 דָּא בֶן צְפוּר, וּבְגִין כֶּךָ חֲמָא, מַה דְבַר נָשׁ אַחֲרָא לָא יְכִיל
 לְמַנְדַּע, וְלָא יְכִיל לְמַחְמִי. ם

כְּתִיב (תהלים סח) אָמַר יְיָ מִבְּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְּצוּלוֹת יָם.
 אִית לָן לְשׁוּוֹאָה לְבָא לְמַהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, דְּכָל מַלּוּי מַלְי קְשׁוּט, וּמְהִימְנוּתָא סְגִיָּא. דְּכִיּוֹן
 דְּמָלְהָ אָמַר, כִּלְאָ אַתְּ עֵבִיד, וְדָא בַר נָשׁ דְּחִיק לְבָא,
 וְאָמַר לְכַמְהָ שְׁנִין, וּלְכַמְהָ זְמַנִּין יִשְׁתַּלֵּם דָּא, דְּאִיהוּ כַּךְ.
 כְּפּוּם רַבְרַבְנוּ דִּילִיָּה, דְּכָל עֲלָמִין מַלְיָא יְקָרִיָּה, הָכִי הוּא.
 מַלּוּי בַר נָשׁ זְעִיר, וְכָל מַלּוּי אֵינּוֹן לְפּוּם שַׁעְתָּא, הָכִי
 הוּא לְפּוּם שַׁעְתָּא. אֲבָל בְּתִיּוּבְתָא, וּבְעוּתָא, וּבְעוּבְדִין
 טָבִין, וּבְדַמְעִין סְגִיָּאִין, אִיהוּ קְדִישָׁא רַב וְעֶלְאָה עַל כָּל
 עֲלָמָא, אֲזַהִיר נְהוּרִיָּה, וְקָמִיט קְדוּשְׁתִּיָּה, לְגַבִּיָּה דְּבַר
 נָשׁ, לְמַעַבְד רְעוּתִיָּה.

אָמַר יִי, לְזַמְנָא דְּאַתִּי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְּ עָרָא
 וּלְאַתְּבָא מִבְּשׁוֹן, כָּל אֵינּוֹן דְּקִטְלוּ לֹון חַיִּית לֹון בְּרָא
 וְאֲכָלוּ לֹון. בְּגִין דְּאַתִּי בְּעֲלָמָא (ס"א אוּף הֶבְא מְלַךְ הַבְּשׁוֹן) אַתְּ
 מוֹתְבָא, דְּכָל חַיִּין רַבְרַבּוֹן, וְטוּרִין רְמָאִין וְסְגִיָּאִין,
 וְטַמְרִין אֵלִין בְּאֵלִין. וְעָרוּד מְדַבְּרָא תְּקִיפָא תַמְן, אִיהוּ
 עוּג (בִּין) עָרוּדִי דְּמְדַבְּרָא הוּהּ, וְשְׂכִיחַ תַמְן תּוּקְפָא דִּילִיָּה,
 בְּגִין דְּהוּהּ מְלַךְ הַבְּשׁוֹן, דְּכָל מַלְכֵי עֲלָמָא, לָא יְכַלִּין
 לְאַגָּחָא קְרַבָּא בֵּיהּ, בְּגִין תּוּקְפָא דְּבְשׁוֹן. וְאַתָּא מוֹשֶׁה,
 וְאַגָּח בֵּיהּ קְרַבָּא.

סִיחּוֹן: סִיחָא דְּמְדַבְּרָא הוּהּ סִיחּוֹן. וְרַחְצֵנוּ דְּמוֹאב עָלִיָּה
 הוּהּ. כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאב בֵּין מוֹאב וּבֵין
 הָאֱמוּרִי. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּחַרִּיבוּ יִשְׂרָאֵל קְרַתָּא

דְּסִיחֹן, פְּרוֹזָא אֶתְעַבֵּר בְּמַלְכוֹ דְּשָׁמַיָא, אֶתְכַנְשׁוּ גְבָרִין
שְׁלִטְנִין עַל שְׂאֵר עַמִּין, וְתַחֲמוּן מַלְכוֹ דְּאַמּוֹרָאָה הֵיךְ
אֶתְחַרַּב בְּמַלְכוֹ.

בְּהֵיא שַׁעְתָּא, כֹּל אֵינּוֹן שְׁלִטְנִין דִּהּוּ מִמֵּנִין עַל שְׁבַע
עַמִּין אֶתְכַנְשׁוּ, וּבְעוּ לְאַהֲדָרָא מַלְכוֹ לְיוֹשְׁנָה.
כִּיּוֹן דְּחֲמוּ תַקְפָּא דְּמִשָּׁה, אֶהְדְּרוּ לְאַחֹרָא. הֵדָא הוּא
דְּכְתִיב, (במדבר כא) עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמוֹשְׁלִים בְּאוֹ חֶשְׁבוֹן,
אֵינּוֹן שְׁלִטְוִין מִמֵּנִין עָלֵיהוּ דְּאַתְכַנְשׁוּ, וְהוּוּ אֲמַרִי בְּאוֹ
חֶשְׁבוֹן, מֵאֵן הוּא דִּין דְּחָרִיב לָהּ. תַּבְּנָה וְתַכּוּנִין
כְּדַבְּקֵדְמִיתָא, וְתַהֲדֵר מַלְכוֹ לְיוֹשְׁנָה.

כְּדִ חֲמוּ גְבוּרְתָא דְּמִשָּׁה, וְשִׁלְהוּבָא דְּמַלְכוֹ, אֲמָרוּ כִּי אִשׁ
יִצְאָה מִחֶשְׁבוֹן לְהֵבֵה מִקְרִית סִיחֹן. כִּיּוֹן דְּכְתִיב
מִחֶשְׁבוֹן, אֲמַאי מִקְרִית סִיחֹן. דִּהָא קְרִית סִיחֹן חֶשְׁבוֹן
הוּוּ, דְּכְתִיב כִּי חֶשְׁבוֹן עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמּוֹרִי.

אַלְא, שִׁלְהוּבָא דְּמַלְכָא שְׁמִיא נְפִיק, וְחָרִיב כְּלָא.
בְּשַׁעְתָּא דְּאֵינּוֹן אֲמָרִין תַּבְּנָה וְתַכּוּנִין עִיר סִיחֹן
סִתָּם, וְלֹא אֲמָרוּ חֶשְׁבוֹן, דְּחֶשְׁבּוּ דְּבִגִין כֶּךָ יִתְבְּנִי
לְמוֹתְבָא דְּאַמּוֹרָאָה, כְּדִין אֲתִיבוּ וְאֲמָרוּ, לָא יִכְלִנָּא.
מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל אֲרַחֲיִין וְשְׁבִילִין אֶסְתַּתְמוּ בְּתַקְפָּא
דְּרַב עֲלָאָה דְּלֵהוֹן. אִי נְהֲדֵר וְנִימָא וְנִדְכַר חֶשְׁבוֹן דְּתַבְּנָה,
הָא אִשׁ יִצְאָה מִחֶשְׁבוֹן. אִי נְהֲדֵר וְנִימָא (סִתָּם) קְרִית סִיחֹן,

הָא לְהִבָּה יִצְאָה מִקְרִית סִיחוּן וְדַאי. פִּיּוֹן דְּהֵיִיא שְׁלֵהוּבָא
 דְּאַשָּׁא שְׂרִיא תַּמְן עָלָהּ, לִית מַאן דִּיכִיל לָהּ לְאַהֲדָרָא לָהּ
 לְיוֹשְׁנָה, דְּהָא מְכַל סְטָרִין לִית לָן רִשׁוּ.

מִכָּאן וְלְהִלָּאָה אוּי לָךְ מוּאָב, דְּהָא תְּהוּא דְּהוּה מְגִן
 עָלְךָ, אַתְּבֵר. וּבְגִין כֶּף מוּאָב פִּיּוֹן דְּחָמוּ דְּמִגִּן
 דְּלֵהוֹן אַתְּבֵר, כְּדִין וַיָּגֵר מוּאָב מִפְּנֵי הָעַם מְאֹד. מַאי
 מְאֹד, יִתִּיר מְמוּתָא.

כִּי רַב הוּא. דְּהָא כְּדִין אִיהוּ הוּהוּ רַב, וְרַב הוּהוּ זְעִיר,
 דְּכִתְיִב (עובדיה א) הִנֵּה קָטָן נִתְתִּיף בַּגּוֹיִם. וַיִּשְׂרָאֵל הוּהוּ
 רַב בְּאַתֵּר עֵשׂוֹ, דְּכִתְיִב בֵּיהּ וְרַב. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּחָמוּ
 דְּשִׁלְטוֹ יִשְׂרָאֵל, עֵילָא וְתַתָּא. דְּכִתְיִב אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה
 יִשְׂרָאֵל לְאַמּוּרֵי. אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל מִבְּעֵי לֵיהּ, מַאי אֵת
 כָּל. לְאַסְגָּאָה עֵילָא וְתַתָּא, עֵילָא, דְּאַפִּילוּ מִשְׁלֹטְנֵיהוֹן
 רַבְרַבִּין וְשִׁלְטָנִין דְּלְעֵילָא. וְאַפִּילוּ מִשְׁלֹטְנֵיהוֹן רַבְרַבִּין
 וְשִׁלְטָנִין דְּלְתַתָּא. וְעַל דָּא אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְעַל דָּא
 כִּי רַב הוּא, בְּאַתֵּר דְּרַב בּוּכְרָא קְדִישָׁא, דְּכִתְיִב, (שמות ד)
 בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאִי תִימָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא הָכִי, וְלֹאוּ מִן דִּינָא.
 תָּא חֲזִי, עֵשׂוֹ קְלִיפָה הוּהוּ, וְסִטְרָא אַחֲרָא הוּהוּ. פִּיּוֹן
 (דף קפ"ה ע"ב) דְּנִפְקָ קְלִיפָה וְאַתְּעֵבֵר, הָא מוּחָא שְׂכִיחָא (שפ"ה),
 עֲרָלָה קְדַמָּאָה קָאִי לְבַר. בְּרִית אִיהוּ (ס"א רב ועל"ה) יְקִירָא
 מְכָלָא, וְאִיהוּ אַתְּגְלִי לְבַתֵּר.

(במדבר כ"ב) וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זַקְנֵי מְדִיָּן עֲתָה יִלְחָכוּ וְגו'.

רַבִּי חֲזִיָּא פָּתַח, (זכריה ג) וַיֵּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ יי וְגו'. כִּמָּה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ, לְאַסְתֵּמְרָא אוֹרְחוֹי בְּהַאי עֲלָמָא, וְלִמְהַךְ בְּאַרְחַ קְשׁוּט. בְּגִין דְּכָל עוֹבְדוֹי דְּבַר נֶשׁ פְּתִיבִין קָמִי מַלְכָּא, וְרִשְׁיִמִין קָמִיָּה, וְכֻלְּהוּ בְּמִנְיָנָא. נְטוּרֵי תַרְעֵי קִיִּימִין וְסִהְדִין, קִיִּימִי וְתַבְעֵי דִינָא תְרִיסִין. וְדִיִּינָא קִיִּימָא לְקַבְּלָא סִהְדוּתָא, וְאִינוּן דְּטַעְנוּ טַעֲנָתָא מְרַחֲשֵׁן, וְלֹא יִדְיעַ אִי יִהְיוּן מִיִּינָא, וְאִם יִשְׁמְאֲלוּן מִשְׁמָאֲלָא.

דְּהָא פַּד רוּחֵי בְּנֵי נֶשׂא נְפָקִי מֵהַאי עֲלָמָא, כִּמָּה אִינוּן מְקַטְרְגִין דְּקִיִּימִין קָמִיָּהוּ, וְכְרוּזִין נְפָקִין הֵן לְטַב הֵן לְבִישׁ, כְּפּוּם מַה דְּנִפְיִק מִן דִּינָא. דְּתַנְיָא, בְּכַמָּה דִּינִין אֲתֵדֵן בַּר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, בֵּין בְּחִיּוּי, בֵּין לְבַתֵּר. דְּהָא כָּל מְלוֹי בְּדִינָא אִינוּן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְדִיר בְּרַחֲמֵנוּ, וְרַחֲמוֹי עַל כָּלָא, וְלֹא בְּעֵי לְדִיִּינָא בְּנֵי נֶשׂא כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוֹן, דְּהִכִּי אָמַר דְּוֹד, (תהלים קל) אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה יי מִי יַעֲמוּד. הֲכָא אֵית לְאַסְתֵּמְרָא, כִּיּוֹן דְּאָמַר אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יי, אִמָּאֵי יי (ד"א אַדְרִי).

אַלָּא, תִּלְתַּת דְּרַגְיִין דְּרַחֲמֵי אֲדַכְּרַ דְּוֹד הֲכָא. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, אִם חוּבִין סְגִיאוּ, עַד דְּסִלְקִין לְעֵילָא לְגַבֵּי אַבָּא וְאִמָּא, הָא יי (ד"א אַדְרִי) דְּאִיְהוּ רַחֲמֵי. וְאִי שְׁמָא

דָּא, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, יִתְעַר בְּדִינָא וְכָל דְּרַגִּין
 אֲסֻתִּימוּ בְּדִינָא, דְּרַגָּא חֲדָא אִית דְּנִהְדָּר לְגַבִּיּהּ, דְּכָל
 אֲסוּוֹתִין מִינֵה נְפָקִין, אִיהוּ יְחוּס עֲלֵן, וּמֵאן אִיהוּ, מִי.
 מ"י יַעֲמוּד וּדְאִי. מ"י יִרְפָּא לָךְ. (בְּמַה דְּאֵת אָמַר (אִיכָה ב')
 כִּי־גְדוֹל כְּפִים שְׁבַרְךָ מִי יִרְפָּא־לָךְ) וְעַל דָּא יְהִי יי (ד"א אַדְנִי)
 אִי אֲלִין שְׁמָהֵן יִסְתְּמוּן מִנָּן, מ"י יַעֲמוּד, דְּכָל אֲרַחֲיָן
 דְּתִיבְתָא פְּתִיחָן מִנִּיהּ.

תָּא חֲזִי, יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדֵק צַדִּיק גָּמוּר הוּוּ, גִּבְרָא דְהוּוּ
 עָאֵל לְפָנֵי לְפָנִים, דְּעֵיִלוּהוּ לְמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא.
 אֲתַכְנָשׁוּ כָּל בְּנֵי מַתִּיבְתָא תַּמָּן, לְעֵינָא בְּדִינִיהּ. וְכֹף
 אֲרַחֲוֵי דְהֵהוּא מַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא, כַּד עֵיִלִּי לִיהּ לְדִינָא,
 כְּרוּזָא נְפִיק וְאֲכַרִּיז, כָּל בְּנֵי מַתִּיבְתָא עוּלוּ לְאֲדָרָא
 טְמִירָא, וּבֵי דִינָא מִתְכַּנְשִׁי.

וְהֵהוּא רוּחָא דְבַר נָשׁ סִלְקָא עַל יְדֵי דְתַרִּי מִמָּנָן, כִּיּוֹן
 דְּעָאֵל, קָרִיב לְגַבִּי חַד עַמוּדָא דְשְׁלֵהוּבָא
 מְלַהֲטָא דְקִימָא תַּמָּן, ׀ וְאַגְלִים בְּרוּחָא דְאֹוִירָא דְנָשִׁיב
 בְּתֵהוּא עַמוּדָא, וְכַמָּה אֵינּוֹן דְּסִלְקִין לֹוֹן תַּמָּן. ׀. בְּגִין
 דְּכָל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא, וּמַחְדָּשִׁי בְּהּ חַדוּשִׁין,
 מִיד אַכְתּוּב לְגַבִּי בְּנֵי ׀ מַתִּיבְתָא אֵינּוֹן מְלִין, כְּדִין כָּל
 אֵינּוֹן בְּנֵי מַתִּיבְתָא אֲתָאן לְמַחְמֵי לִיהּ. אֵינּוֹן תַּרִּין מִמָּנָן
 נְפָקִין, וְסִלְקִין לִיהּ לְהֵהוּא מַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא, מִיד קָרִיב
 לְגַבִּי הֵהוּא עַמוּדָא, דְּאַגְלִים תַּמָּן.